

Barbara Zawadzka-Antosik, Ludomir Łoźny

Czekanów, gm. Jabłonna Lacka, woj.
siedleckie. Stanowisko IV -
"Karczmisko"

Informator Archeologiczny : badania 16, 245-246

1982

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Materiały zabytkowe znajdują się w posiadaniu Pracowni Archeologiczno-Konserwatorskiej PKZ Oddział w Warszawie.

Badania będą kontynuowane.

CZEKANÓW, gm. Jabłonna Lecka
woj. siedleckie
Stanowisko IV - "Karczmisko"

Państwowe Muzeum
Archeologiczne w Warszawie

Badania prowadzili mgr Barbara Zawadzka-Antosik /autorka sprawozdania/ i mgr Ludomir Łoźny. Finansował P.M.A. w Warszawie. Prace ratowniczo-zabezpieczające. Osada średniowieczna.

Stanowisko IV - "Karczmisko" położone na terenie żwirowato-piaszczystego wzniesienia znajduje się po prawej stronie drogi prowadzącej do centrum Czekanowa, tuż przed mostkiem nad rzeką Turną. Zajmuje ono przestrzeń około 10 arów, z czego 6 w partii środkowej zostało zniszczonych przez wydobywanie piasku i żwiru.

Niszczenie osady średniowiecznej stwierdziła ekipa wykopaliskowa P.M.A. zaraz po przyjeździe do Czekanowa. Przeprowadzono prace ratowniczo-zabezpieczające najbardziej zniszczonych i zagrożonych obiektów, nie wchodząc na teren nieuszkodzony.

Przebadano systematycznie 63 m² powierzchni, wyeksplorowano fragmenty 11 obiektów, z których wydobyto 110 kg ceramiki, sporo żuźla żelaznego, kości zwierzęcych oraz 90 przedmiotów: noży, gwoździ, hufnali, podkówek, skobli i nitów żelaznych, fragmenty butelek i naczyń szklanych, napałek i ozdobny przedmiot z brązu, ośki z piaskowca.

Z obiektów zbadanych ułankowo: jam odpadkowych, piwnic i domostw, na uwagę zasługują obiekty Nr 1 i 7, w których znaleziono dużą ilość ułanków naczyń, zabytków i żuźla oraz obiekt Nr 8 - w postaci fragmentu dużego budynku mieszkalnego z klepiskiem i piecem kamiennieo-glinianym. Wśród kamieni paleniska wystąpił przepalony kamień żarnowy /leżak/.

Przeważająca masa materiału ceramicznego pozwala, jak się zdaje, datować osadę na XIV-XV wiek. Występuje jednak również materiał młodszy.

Wstępne rozpoznanie wskazuje, że mogło to być osadnictwo jednodworcze o charakterze zajazdu czy karczmy przydrożnej /rozstaje dróg - szlak komunikacyjny o średniowiecznej tradycji/ z kuźnią i budynkami gospodarczymi. Wskazuje na to ograniczona przestrzeń terenu /dookoła wzniesienia podmokłe łąki i rzeka/, charakter obiektu nr 8, duża ilość hufnali i żuźla oraz nazwa miejscowa "Karczmisko", dotycząca

karczmy, która stała na tym miejscu w końcu XIX wieku /obok cerkwi i szkoły/, ale tradycja może być starsza.

Państwowe Muzeum Archeologiczne nie przewiduje na tym stanowisku dalszych prac. O odkryciu i wstępnym zbadaniu niszczonej osady średniowiecznej powiadomiony został Konserwator Zabytków Archeologicznych w Siedlcach.

Materiał i dokumentacja znajdują się w P.M.A. w Warszawie.

CZERNICZYN, gm.Hrubieszów
woj.zamojskie
Stanowisko 3

patrz
neolit

CZERSK, gm.Góra Kalwaria
woj.stożeczne
Stanowisko "Wzgórze Zamkowe"

patrz
wczesne średniowiecze

DZIAŁDOWO
woj.ciechanowskię

PP Pracownie Konserwacji
Zabytków
Pracownia Archeologiczno-
Konserwatorska
Oddział w Warszawie

Badania prowadziła mgr Martyna Milewska. Finansował WKZ w Ciechanowie. Drugi sezon badań. Zamek średniowieczny /od początku XIV wieku/.

Kontynuowano rozpoznanie systemu komunikacyjnego zamku z podzamczem oraz /co nie było zaplanowane w programie prac, a wyniknęło w związku z robotami budowlanymi/ badania dziedzińca zamkowego w rejonie Domu Dużego.

W przedłużonym i poszerzonym wykopie na osi wjazdu znajdującego się po zachodniej stronie zamku, tuż za odsłoniętym w roku ubiegłym ceglany parchamem; uchwycono w odległości 11 m od muru obronnego wewnętrzny skraj fosy. Znajduje się ona u podnóża wzgórza, na którym wznosi się zamek. Pierwotnie była fosą mokrą i jako taka, funkcjonowała bez wątplenia jeszcze w roku 1676, w którym to wymieniona została na zachowanym planie zamku. Na obecnym etapie badań trudno oznaczyć dokładną datę jej zasypiania. Musiało to jednak nastąpić najpóźniej do połowy XIX wieku.

W warstwach zasypiskowych fosy posadowiono cztery ceglano-kamiennie przypory, dostawione w celu podtrzymania osuwającego się parchamu oraz pochylnię ułatwiającą podjazd do zamku.

Pierwotne wypełnisko fosy stanowiły nawarstwienia późnośredniowieczne, które dostarczyły przede wszystkim dużej liczby fragmentów naczyń glinianych oraz kości zwierzęcych. Warstwy zasypiskowe, głównie z gruzem ceglany, przy-